

Förvaltningsberättelse 2019, Vatten och avlopp

Lagstiftning

Enligt 50 § Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska verksamheten bokföras och redovisas enligt god redovisningssed. Resultat- och balansräkningar ska särskilt redovisas, där det ska framgå hur kostnader som är gemensamma med andra verksamheter har fördelats. Redovisningen ska finnas tillgänglig för fastighetsägarna när den är fastställd. Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen (30 §).

Ånge kommuns VA-anläggning

I kommunens VA-anläggning finns 11 vattenverk och 23 avloppsreningsanläggningar. Varje år distribueras 1 300 000 m³ dricksvatten och 1 500 000 m³ spillvatten renas. Kommunen har ca 2 800 abonnemang varav 405 har vattenmätare (företag och hyresfastigheter), 2 200 är enfamiljshus och 150 är fritidsboenden. Distributionsnätet för dricksvatten består av 230 km ledningar, 5 tryckstegringar och 6 reservoarer. Uppsamlingsnätet för spillvatten består av 180 km ledningar och 33 pumpstationer. I det kommunala ledningsnätet finns även 20 km dagvattenledningar.

VA-verksamheten hade 2019 en omsättning på 22 336 tkr.

Årets händelser

- En ny luftare är installerad vid dammarna på Ånge avloppsreningsverk. Dammarna tömdes även under hösten. Båda dessa åtgärder är för att uppnå en bättre reningseffekt.
- En flödesmätare är monterad vid avloppsreningsverket i Östavall och mätarbrunnar är anordnade på vattenledningarna på norra sidan i Gullgård.
- På vattenverket i Haverö har en mikrobiologisk barriär i form av UV-ljus installerats.

- I Erikslund uppfördes en teknikbod med en motorventil. I området byttes också en del vatten- och avloppsledningar, ventiler och avloppsbrunnar.
- I Torpshammar har både vatten- och avlopp dragits om bakom ÅFA:s carport. Det har även bytts en del vatten- och avloppsledningar i området.
- Både vatten- och avloppsledningarna under väg 83 i Östavall har bytts ut.
- Under 2019 har ett flertal nyanslutningar tillkommit till den kommunala VA-anläggningen.
- 21 stycken vattenläckor har åtgärdats.
- VA-ingenjör och VA-chef anställdes.
- Arbetet med överföringsledningen mellan Östby-Johannisberg har återigen upptagits efter överprovningen av förra upphandlingen.
- Kommunen har gått med i Sinfra
- Tillståndet för det planerade avloppsreningsverket i Fränsta blev äntligen färdigt och arbetet med att upphandla projekteringen inleddes.

Internkontroll/egenkontroll

Egenkontrollprogram och internkontrollprogram finns för verksamheten.

Under 2019 togs 306 vattenprover där 8 stycken fick resultatet ”Tjänligt med anmärkning” – 5 av proverna var mikrobiologiska och 3 var kemiska.

Framtiden

En åldrad infrastruktur, klimatförändringar och förändrade miljökrav bidrar till stora utmaningar för Sveriges alla kommuner. Hela samhället behöver ta ett gemensamt krafttag för att kunna skapa rätt förutsättningar för framtidens VA-system. Ett stort bekymmer är befolkningsminskningen där vi får allt färre kunder att fördela kostnaden på för underhåll och förnyelse av VA-anläggningen.

Ånge kommun behöver även se över skyddet för vattentäkterna då inget skyddsområde har en modern och fullt ut relevant utformning. Det äldsta fastställdes så tidigt som 1967 och det modernaste fastställdes 1992.

I början av 2020 kommer en utredning om framtidens slamhantering att presenteras. Besluten som sedan tas utifrån utredningen kommer att påverka vår verksamhet då slam antagligen inte kommer att få användas för t.ex. sluttäckning av deponier.

I nära framtid kommer vi även att behöva nyanställa personal, framförallt, bland maskinisterna.

Planer finns även på att övergå till ”smarta” vattenmätare uppkopplade mot LoRa-nätverket. Detta kommer att vara arbetsbesparande, underlätta läcksökning och bidra till en rättssäkrare debitering.

Avgifter

Ett hushåll som är anslutet till den kommunala VA-anläggningen betalar årligen fasta avgifter enligt följande:

Vatten och avlopp	7 656 kr
Vatten	3 056 kr
Avlopp	4 600 kr

För ett fritidshus är avgiften:

Vatten och avlopp	5 969 kr
Vatten	2 381 kr
Avlopp	3 588 kr

För anläggning som ej brukar sin anläggning tas det ut avgifter enligt:

Vatten och avlopp	2 360 kr
Vatten	1 330 kr
Avlopp	1 330 kr

För andra fastigheteter se VA-taxan (antagen av Kommunfullmäktige 2015-11-30). VA-taxan finns i sin helhet på kommunens hemsida

www.ange.se.

Ekonomi

VA-verksamheten redovisar 2019 ett resultat på 0 tkr. 1 776 tkr av intäkterna 2019 har fonderats till framtida investeringar. Totalt uppgår fondering till 5 875 tkr.

Ekonomisk redovisning

I redovisningen av VA-verksamheten ingår det som bokförts på respektive ansvarsområde:

- VA-verk centrala kostnader
- Ofördelad VA-personal
- Vattenverk
- Avloppsreningsverk
- Avloppspumpstationer
- VA-ledningar
- Ledningskartor
- Besiktning och mätning VA
- Skadeersättningar

I de bokförda kostnaderna ingår fördelning av gemensamma kostnader inom Tekniska förvaltningen.

Kundfordringarna redovisas till bokfört. Värdereglering av kundfordring har gjorts men kostnaderna har bokförts under finansiering. Leverantörsskulder redovisas till bokfört värde.

Eventuella leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella investeringsbidrag och planenliga avskrivningar.

Anslutningsavgifter och investeringsbidrag redovisas i balansräkningen som långfristig skuld och avräknas som periodiserad intäkt.

Avskrivningar beräknas från det att anläggningen tas i bruk. Avskrivningstiden anpassas till tillgångens bedömda ekonomiska livslängd.

Kostnader som är gemensamma fördelas en gång per år. Under 2019 är fördelningen enligt följande:

Gemensamma kostnader Tekniska kontoret	Gemensamma centrala kostnader Ånge kommun
Administration	Kommunledning
EDP	Kommunkansli
Geosecma	HR-avdelning
Övrigt (material, porto m.m.)	Ekonomiavdelning
Summa: 690 tkr	Summa: 484 tkr

RESULTATRÄKNING (tkr)				
		2019	2018	2017
	Not			
Verksamhetens intäkter	1	22 336	22 600	20 727
Jämförelsestörande intäkter				
Verksamhetens kostnader	2	-17 318	-17 268	-16 024
Fördelade gemensamma kostnader	3	-730	-690	-690
Fördelade centrala kostnader	3	-484	-496	-538
Jämförelsestörande kostnader		0	0	0
Avskrivningar	4	-3 278	-3 487	-3 624
Verksamhetens nettokostnad		526	659	-149
Finansiella intäkter		0	0	0
Finansiella kostnader	5	-526	-659	-692
Resultat före extraordinära poster		0	0	-841
Extraordinära intäkter		0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0
Årets resultat	6	0	0	-841

Till fondering -1 776 tkr (minskning av verksamhetens intäkter)

NOTER RESULTATRÄKNING (tkr)			
	2019	2018	2017
Not 1 Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter		44	
VA-avgifter	22 084	22 371	20 629
Anslutningsavgifter	162	51	11
Intäktsförda investeringsbidrag	85	85	85
Övr. momspliktiga avgifter	5	50	1
Summa externa intäkter	22 336	22 600	20 727
Not 2 Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	-6 357	-6 866	-6 409
Varor	-6 062	-6 388	-4 871
Entreprenad och köp av verksamhet	-20	-61	-20
Lokalhyror	-365	-386	-355
Övriga kostnader	-4 515	-3 566	-4 370
Summa kostnader	-17 318	-17 268	-16 024
Not 3 Fördelad gemensamma kostnader			
Gemensamma kostnader tekniska kontoret	-730	-690	-690
Gemensamma centrala kostnader kommunen	-484	-496	-538
Summa kostnader	-1 214	-1 186	-1 228
Not 4 Avskrivningar			
Vattenverk	-460	-460	-460
VA-ledningar	-2 531	-2 634	-2 763
Avloppspumpstationer	-61	-61	-61
Reningsverk	-227	-332	-341
Summa avskrivningar	-3 278	-3 487	-3 624
Not 5 Finansiella kostnader			
Räntekostnader på anläggningstillgångar			
Vattenverk	-32	-46	-54
Va-ledningar	-463	-571	-590
Avloppspumpstationer	-8	-10	-11
Reningsverk	-22	-30	-36
Övr. finansiella kostnader	-1	-1	-1
Summa Finansiella kostnader	-526	-659	-692

Not 6			
Resultat 2017	-841		
Resultat 2018	0		
Resultat 2019	0		
UB resultat brukaravgifter	-841		
2018-års fondering till nytt reningsverk	-4 099		
2019-års fondering till nytt reningsverk	-1 776		
S:a fonderat	-5 875		

BALANSRÄKNING (tkr)				
		2019	2018	2017
TILLGÅNGAR	Not			
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Fastigheter för affärsverksamhet	7	149 802	148 322	150 561
Ack avskrivning fastigheter för affärsverksamhet		-115 294	-112 137	-109 520
S:a		34 507	36 185	41 041
Maskiner och inventarier	7	235	235	235
Ackumulerad avskrivning,		-163	-139	-116
S:a		72	96	119
Leasade maskiner		1 465	1 465	1 465
Ackumulerad avskrivning,		-1 465	-1 465	-1 357
S:a		0	0	108
Pågående ny-, till- och ombyggnad	8	4 873	4 273	1 937
Summa materiella anläggningstillgångar		39 452	40 553	43 205
Omsättningstillgångar				
Kundfordringar		8 539	2 992	2 608
Ingående mervärdesskatt på leverantörsskulder		440	440	442
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Summa omsättningstillgångar		8 979	3 432	3 050
SUMMA TILLGÅNGAR		48 432	43 985	46 255
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital				
Eget kapital				
Resultatfond				
Årets resultat				
S:a eget kapital				

SKULDER	2019	2018	2017
Långfristiga skulder			
Lån av kommunen	36 563	34 610	37 048
Långfristig leasingsskuld	0	0	-41
Skuld anl./anslutningsavgift	351	363	375
Skuld investeringsbidrag	2 029	2 114	2 199
Fondering för framtida investeringar	5 875	4 099	2 917
S:a långfristiga skulder	44 818	41 186	42 498
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskuld	1 906	2 201	2 210
Kortfrist del leasingsskuld	0	0	1 025
Utgående mervärdesskatt på kundfordringar	1 708	598	522
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
S:a kortfristiga skulder	3 613	2 799	3 757
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	48 432	43 985	46 255

Investeringsbidrag redovisas som skuld och avräknas som intäkt över beräknad livslängd.

2019 bokfördes 1 776 tkr i fond för framtida investering.

NOTER BALANSRÄKNING (tkr)									
	2019			2018			2017		
Not 7 Anläggningstillgångar									
Fastigheter för affärsverksamhet	Ansk värde	Ack avskrivn	Rest-värde	Ansk värde	Ack avskrivn	Rest-värde	Ansk värde	Ack avskrivn	Rest-värde
Vattenverk	31 137	29 287	1 850	31 137	28 842	2 295	31 137	28 396	2 741
VA-ledningar*	88 963	58 137	30 826	87 483	55 713	31 770	89 723	53 935	35 788
Avloppspumpstationer	1 810	1 310	500	1 810	1 249	561	1 810	1 188	622
Reningsverk	27 892	26 561	1 331	27 892	26 333	1 559	27 892	26 001	1 891
	149 802	115 294	34 507	148 322	112 137	36 185	150 561	109 520	41 041
Maskiner och inventarier									
Rörinspektionskamera (VA-ledningar)	95	78	17	95	68	27	95	59	36
UV-system typ 4AF400T (Va-verk)	140	85	55	140	71	69	140	57	83
	235	163	72	235	139	96	235	116	119
Leasade maskiner									
Leasing Grävmaskin (VA-ledningar)	1 465	1 465	0	1 465	1 465	0	1 465	1 357	108

	2019			2018			2017		
Årets investeringar									
Fastigheter för affärsverksamhet									
Vattenverk									
VA-ledningar	1 480	-4	1 476	977	-10	967	1 388		
Reningsverk									
VA-ledningar anslutningsavgift							-52		
S:a Årets investeringar	1 480			977			1 336		
Not 8									
Pågående ny- till- och ombyggnad	2019			2018			2017		
Ledningsnät Östby	100			100					
Avl. reningsprojekt Fränsta-Torpshammar	4 591			4 172			1 937		
Driftövervakning	182								
	4 873			4 273			1 937		

*Investeringsbidrag och anslutningsavgifter redovisas som skuld och avräknas som intäkt över beräknad livslängd.

2019 bokfördes 1 776 tkr i fond för framtida investering. Totalt uppgår fondering till 5 875 tkr